

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

NO. 17

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY
AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING,

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

VOL. LXXXIV

Delavci Ford Motor Co. odobrili: znižanje plač z veliko večino 3:1

DETROIT, Mich. — Delavci Unije avtomobilskih delavcev (UAW), zaposleni v tovarnah Ford Motor Co., so z veliko večino 3:1 glasovali za sporazum, po katerem bodo znižane njihove plače in druge ugodnosti za milijardo dolarjev tekom prihodnjih dveh let. Odobritev pomeni, da si bo Ford Motor Co. prihranil milijon dolarjev dnevno na račun delavskih plač.

V zameno je Ford Motor sprejel omejitve svoje pravice, zapirati svoje tovarne oz. obrate, prav tako je garantiral delovno mesto oz. redno plačo vsem delavcem z daljšo delovno dobo, ki jih bo moral morda začasno odpustiti iz službe. V celoti bo pogodba trajala do 14. septembra 1984.

Dejstvo pa je, da je o sporazumu glede znižanja svojih plač glasovala le manjšina tistih Fordovih delavcev, ki bi se lahko udeležili volitev. Pravico do glasovanja je imelo 170.000 članov UAW, glasovalo pa jih je le 59.616. Od teh jih je bilo 43.683 za sporazum, 15.933 pa proti.

Mnogi, ki so glasovali za sporazum, doseženi med pogajalci Ford in UAW, so dejali, da v resnici niso imeli izbire. Tisti, ki so bili proti, pa so zatrjevali, da bo odločitev za znižanje delavskih plač odprla pot drugim podjetjem, da zahtevajo isto od svojih delavcev.

Delavci Chrysler Corp. so tudi odobrili določeno znižanje svojih plač, pri General Motors Corp. pa niso mogli doseči sličnega dogovora predstavniki te firme in UAW.

Zvezna vlada predlaga olajšanje pravil glede odlagališč strupov

WASHINGTON, D.C. — Agencija za varovanje okolja (EPA), ki je urad zvezne uprave, bo predlagala precejšnje olajšanje pravil glede odlagališč strupenih tekočin in drugih strupenih snovi. V zadnjih letih je zvezna vlada pod različnimi pritiski zaostrovala strogost teh pravil, v Reaganovi administraciji pa prevladuje mnenje, da so šli predstavniki varovanja okolja predaleč.

Smisel predlagane spremembe dosedaj veljavnih pravil glede teh odlagališč je v tem, da bo veliko lažje podjetjem in drugim proizvajalcem strupenih snovi, le-te zakupiti ali jih sežgati itd.

Predstavniki organizacij, ki se zanimajo za varovanje okolja, so že vložili pomisleke pri EPA, pravijo tudi, da se bodo obrnili na sodišče in na zvezni kongres. Pravijo, da je predlagana sprememba nedopustljiv korak nazaj v prizadevanjih za varovanje človekovega in naravnega okolja.

Reaganova vlada meni, da bo uspela s svojim predlogom deloma zato, ker so sedanji stroški, povezani z vzdrževanjem odlagališč strupenih snovi, ogromni, in škodujejo ameriški industriji, ki je že itak v gospodarskem zastoju.

Novi grobovi

Adolph Jalen

V St. Augustine Manor negovališču je umrl Adolph Jalen, oče Kennetha in Elaine Jahnke, 5-krat stari oče, brat Mary Skvarca, član ADZ in KSKJ. Pogreb bo iz pogrebnega zavoda Zak na 6016 St. Clair Ave. jutri, v sredo, ob 9.30 dopoldne, v cerkev sv. Vida ob 10., nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes, v torek, od 3. do 5. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

John Kostainschek

V soboto, 27. februarja, je na svojem domu umrl 63 let stari John Kostainschek, mož Helen, roj. Mann, oče Mrs. Stan (Helga) Kurincic in Franka (Massillon, Ohio), stari oče Julianne Kostainschek in Anthonyja Kurincica, brat Franka, Marije Gerzina in Therese Kovacic (vsi v SFRJ), zaposlen kot strojnik pri Parker-Hannifin Corp. do svoje upokojitve. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na 17010 Lake Shore Blvd. danes, v torek, v cerkev sv. Roberta ob 10. dopoldne, od tam na pokopališče Vernih duš.

Frank Jereb št.

V četrtek, 25. februarja, je umrl 75 let stari Frank Jereb št., mož Stelle, roj. Plaga, oče Nancy McGee, Mrs. Kenneth (Barbara) Coppo, Franka ml. (Kali), oči Susan Wright in Elaine Brewer, 8-krat stari oče, brat Mae Gubanc, Charlesa ter pok. Josephine Jeglich Krasovec, Thomasa, Julie Oblak in Vere Doran, stric, zaposlen kot točaj pri Gerl Cafe do svoje upokojitve, član dr. št. 37 ABZ. Pogreb je bil iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. včeraj, v ponedeljek, v cerkev sv. Križa ob 10. dopoldne, od tam na Kalvarijo.

Anne Urbas

V ponedeljek, 22. februarja, je v St. Vincent Charity bolnišnici po operaciji na srečo umrla Anne Urbas, sestra Anthonyja, Eleanore in Helen (pok.). Pogreb je bil v četrtek, 25. februarja, iz pogrebnega zavoda Zak na St. Clair

Vse ostrejši napadi na ekonomsko politiko predsednika Reagana

WASHINGTON, D.C. — Gospodarska politika, ki jo je začrtal predsednik Ronald Reagan že lani ob prevzemu predsedniške dolžnosti, doživlja iz dneva v dan ostrejšo kritiko od tistih, ki trdijo, da pomeni ta politika pravo katastrofo za Amerikance z nizkimi dohodki.

Ekonomist Arthur I. Blaustein je dejal, da bodo vsled Reaganove politike letos kar 4 milijoni Amerikancev doživeli h kategoriji najrevnejših občanov, tistih, ki potrebujejo državno socialno podporo za golo preživetje.

Znižanje zveznega davka in druge finančne ugodnosti, ki jih je lani uzakonil zvezni kongres pod močnim pritiskom Reaganove administracije, nadaljuje Blaustein, pomagajo že itak bogatejšim slojem ameriške družbe, ne pomenijo pa nič oz. celo škodujejo revnejšim slojem.

Vplivni republikanski senator Robert Dole (R-Kans.) je priznal v intervjuju na programu Face the Nation CBS televizije v nedeljo, da prevladuje splošno mnenje v ZDA, da Reaganov gospodarski program pomaga predvsem tistim, ki te pomoči ne potrebujejo, in škoduje predvsem tistim, ki so te pomoči potrebni.

Verujemo, je rekel Dole v imenu republikancev, da bi morali vsi prispevati h gospodarski obnovi ZDA, tudi bogati. Dole je načelnik odbora za finance v zveznem senatu, on in drugi republikanci ter konservativci že govorijo o možnosti povišanja nekaterih zveznih davkov, posebno tistih, ki naj bi jih plačevali bogatejši Amerikanci.

Težava v tem je, da predsednik Reagan baje še vedno nasprotuje takšnemu povišanju zveznih davkov.

Sporočajte osebne in krajevne novice!

Ave., v cerkev sv. Vida, kjer je pogrebno sv. mašo daroval rev. Jože Simčič, nato na pokopališče Vernih duš.

IZJAVA POLJSKIH ŠKOFOV ZAHTEVA TAKOJŠEN KONEC VOJAŠKEGA VLADANJA

VARSAVA, Polj. — Poljski škofje so izjavili, da zahtevajo takojšen konec sistemske vojaškega vladanja v državi, ki ga je bil proglasil gen. Jaruzelski že 13. decembra lani, in izpustitev vseh tistih, priprtih na podlagi pravil tega sistema. Poleg tega, želijo škofje nekakšen narodni sporazum, v katerem naj bi igralo vlogo tudi delavsko gibanje Solidarnost.

Škofovski zasedanje v Varšavi je trajalo dva dni, predsedoval je poljski metropolit in nadškof Jozef Glemp. Pred nedavnim je bil škof Glemp v Vatikanu, kjer se je pogovarjal s papežem Janezom Pavlom II. o zadevah v domovini.

Zahodni opazovalci poljskih razmer soglašajo, da je izjava škofov najmočnejša doslej. Menijo, da bo veliko vplivala na razpoloženje Poljakov, ko bo prebrana v vseh 18.000 župnijah, kolikor jih je v Poljski.

Škofje so bili dokaj kritični do gospodarskih ukrepov oz. sankcij, ki jih je zoper Poljsko podvzel predsednik Ronald Reagan. Rekli so, da se globoko zahvaljujejo za vso pomoč, ki jo je Poljska prejela iz tujine in izjavljali, da Poljska še vedno potrebuje takšno pomoč iz tujine in prid gospodarske stabilizacije.

Glede cerkvenih zadev v Poljski so škofje zahtevali "popolno svobodo za versko življenje". Zahtevali so obnovo vseh tistih versko usmerjenih ustanov in publikacij, ukinjenih s proglasitvijo vojnega stanja, kritizirali so poskuse, v katerih so oblasti skušale odstraniti križe in druge znake verskega značaja, postavljene na javnih oz. vidnih mestih, ter nasprotovali nedavnim poskusom, oživetiti propagiranje ateizma med mladino.

Gen. Jaruzelski

Včeraj je vojaški samodrežec, gen. Wojciech Jaruzelski

Iz Clevelanda in okolice

Občni zbor—

Clevelandski Stajerski klub vabi vse svoje člane in članice v nedeljo, 7. marca, ob treh popoldne v Baragov dom na St. Clair Ave. na občni zbor. Navzoči bodo izvolili nov vodilni odbor in se pogovorili o nadaljnjem poslovanju kluba.

Seja—

Danes, v torek, ob sedmih zvečer v SDD na Recher Ave. ima podr. št. 14 Slovenske ženske zveze sejo.

Primorci vabijo—

Slovensko-ameriški Primorski klub vabi rojake na svojo večerjo in ples, ki bo v soboto, 13. marca, v Slovenskem narod. domu na St. Clair Ave. Poleg večerje, ki jo bo pripravila ga. Smolič, bo krajši program, na katerem bosta nastopila pevski zbor Jadran in Slovenski folklorni inštitut v Ameriki. Rezervacije in pojasnila lahko dobite na tel. 831-1954.

Kosilo MZA—

V nedeljo, 14. marca, priredi Misijonska Znamkarska Akcija svoje vsakoletno kosilo v šolski dvorani pri Sv. Vidu. Okusno kosilo se bo serviralo od 11.30 dopoldne do 1.30 popoldne. Članek na 2. str.

Knjiga dr. Kobala tu —

Končno je v Baragov dom na St. Clair Ave. prispela najnovejša knjiga plodovitega slovenskega pisatelja dr. Andreja Kobala: Slovenec v službi F.B.I. in druge zgodbe ameriških Slovencev. Knjiga vsebuje 239 strani in stane le \$5, po pošti pa \$7. Imajo jih več v zalogi. Knjiga bi morala biti v vsaki slovenski knjižnici. Pišite na naslov: Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Zahvala—

Odbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu se iskreno zahvaljuje vsem, ki so se nedeljskega kosila udeležili, prav posebno pa še kuharicam in vsem, ki so na kakršen koli način doprinesli k uspehu kosila.

Skupno sv. obhajilo—

Oltarno društvo fare sv. Vida bo imelo skupno sv. obhajilo v nedeljo, 7. marca, pri sv. maši ob osmih zjutraj, popoldne ob dveh pa redni sestanek v društveni sobi. Članice so vabljene, da pridejo v velikem številu.

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete ima skupno sv. obhajilo to nedeljo pri sv. maši ob osmih, ob 1.30 popoldne bo ura molitve, nato pa mesečni sestanek.

Za mlade športnike—

V nedeljo, 7. marca, bo Swiss Haus restavracija na Rte. 307 v Madisonu darovala ves prebitek od vseh obrokov, serviranih od 10. dop. do 10. zv. športnemu oddelku šolskega sistema v Madisonu. Ta oddelek si mora zagotoviti \$16.000 do 15. marca. Brez tega denarja ne bo mogoče financirati športnih aktivnosti v tem sistemu. V Madisonu biva mnogo Slovencev, mnogi otroci le-teh obiskujejo šole tega sistema.

Spominski dar—

Ga. Julijana A. Tonkli je darovala \$10 v tiskovni sklad Ameriške Domovine v spomin na pok. moža Lojzeta Tonkli. Iskrena hvala!

Namesto cvetja—

Frank Grmek, Scarborough, Ont. je daroval v tiskovni sklad Ameriške Domovine namesto cvetja na grob mame Kus v Torontu \$20, prav tako namesto cvetja na grob Jakoba Mesca v Torontu \$20. Za velikodušen dar se iskreno zahvaljujemo!

Raznašalec—darovalec—

G. Frank Capuder, ki vestno raznaša Ameriško Domovino po senklerski naselbini in je zelo aktiven pri Klubu upokojencev senklerskega okrožja, je poleg vsega tega tudi prispeval \$10 našemu listu. Zavednemu rojaku g. Capudru hvala lepa!

Požar—

Preteklo soboto zvečer je požar zajel del zgradbe na E. 61 St. in St. Clair Ave. Zgoraj je prvo nadstropje vzhodnega dela te večje zgradbe, spodaj je popravilnica radio aparatov in televizorjev.

Voinovih pri Reaganu—

Včeraj je bil župan George V. Voinovich v Washingtonu, D.C., kjer se je udeležil skupaj z drugimi župani in predstavniki ameriških mest sestanka v Beli hiši s predsednikom Ronaldom Reaganom. Med drugim so udeleženci sestanka apelirali na Reagana, naj pristane na ukinitve že uzakonjenega letošnjega znižanja zveznih davkov za 10 odstotkov in naj poveča izdatke za obrambno tajništvo le 7 namesto predlaganih 10 odstotkov. Prihranjen denar naj bi šel za programe socialne podpore, ki jih radikalno zmanjšuje predsednik. Reagan je poslušal, a ni za las spremenil svojega stališča.

VREME

Oblačno danes z možnostjo naletavanja snega do 1 inča. Najvišja temperatura okoli 35 F. Spremenljivo oblačno jutri, a nekaj hladneje. Najvišja temperatura okoli 30. V četrtek zopet oblačno z najvišjo temperaturo okoli 32 F.

Zadnje vesti

• Moskva, ZSSR. — Danes dopoldne je pognal svoj avtomobil skozi vrata ameriškega veleposlaništva mlad par iz ukrajinskega mesta Lvov. Sovjetski policisti, na straži pred veleposlaništvom, so bili presenečeni in po mednarodnem pravu niso mogli priti na ozemlje veleposlaništva. Mlada Ukrajinka sta se pogajala z ameriškimimi diplomati 5 ur in pol, potem sta zapustila veleposlaništvo prostovoljno in vstopila v taksi ter se odpeljala. Podrobnosti o incidentu še niso znane.

• Washington, D.C. — Včeraj je 5.000 visokošolcev demonstriralo v tem mestu zoper predlagano znižanje izdatkov zvezne vlade za program, po katerem so ti študenti upravičeni do posojil za kritje stroškov šolanja. Posojila imajo zelo nizko obrestno mero, študenti zatrjujejo, da brez teh posojil ne bodo mogli nadaljevati s šolanjem.

• Seoul, J. Ko. — Južnokorejska vlada je pomilostila kar 2800 političnih oporečnikov in drugih oseb.

Slabo leto za katoliško Cerkev v Jugoslaviji

III. Cerkev se je morala vdati v to, da se je boj proti njej sprožil. Na rednem pomladanskem zasedanju konec aprila 1981 v Zagrebu je škofova konferenca Jugoslovinske kraljevine izjavila: Smo "priče spontanega spoštovanja, ki se ne prestando razodevati na njegovem grobu. Upamo, da bo Cerkev nekega dne izrekla svojo sodbo o tem spoštovanju in o osebnosti kardinala Stepina z npravnoverskega vidika, ko bo vsa pričevanja nepristransko ocenila." Poleg tega se je v izjavi glasilo: "Katoliška Cerkev v Jugoslaviji... deluje v trdni edinstvi in sodelovanju škofov naših narodov."

Iz oddelka o Stepincu je moč razbrati, da se Cerkev v Jugoslaviji ukvarja z mislijo o razglasitvi kardinala za blaženega ali celo za svetnika, sicer ne tako brž, a tudi ne šele v naslednjem tisočletju.

Namig na enotnost je imel očitno namen državi prekriti račune, da bi mogla škofe med seboj razklati. Med hrvaškim in slovenskim katolicizmom so iz preteklosti nekatere sporne točke, ki jih je skušal komunistični režim že večkrat izrabiti — in ne vselej brez uspeha. Sedaj se je oblast znašla pred strnjeno fronto hrvaških in slovenskih škofov: škofova konferenca je sestavila svojo izjavo enoglasno.

K razpravam o Stepincu je tri tedne kasneje dejal sekretar hrvaške partije Srb Milutin Baltić: "To vprašanje je za nas odločno, odločili so ga zakoni... Ne mislimo se z njim več ukvarjati."

Konec julija — medtem so izbruhnili nemiri na Poljskem — je Baltić nadškofu Kuhariću oponesel, da se on in nekateri drugi cerkveni voditelji natežajo, da bi oživil kontrarevolucijo in razširili narodno mržnjo ter

mržnjo do socialistične družbe in njenih ustanov. Za slog tega Baltićevega govora so značilni izrazi kot "Kuharić in še nekateri gospodje", "nekatera gospoda katoliške Cerkve", "ti gospodje". Bolj hladno in pičlo je izrazil isti dan svojo misel jugoslovanski notranji minister Hrljević, Hrvat, ki stoji na čelu tajne policije: "Posamezniki iz cerkvenih krogov poskušajo podneti nacionalizem in napadajo politično ureditev. Zanje v Jugoslaviji ni svobode."

A ostri spor med državnimi oblastmi in katoliško Cerkvijo, predvsem na Hrvaškem, se ni vnel le ob nasprotujočih si sodbah o Stepincu. Ze v božičnem govoru 1980 je nadškof Kuharić oblastnike opomnil, naj spoštujejo versko svobodo občanov, tudi tistih v ječi, in sploh človekove pravice. S tem v zvezi je omenil tudi pravico do pismenih vlog na najvišje oblasti. Za to je imel razlog. Novem-

bra 1980 je več kot 40 hrvaških občanov, med njimi uglednih znanstvenikov, pisateljev, umetnikov, odvetnikov in tudi nekaj duhovnikov, predlagalo v vlogi na jugoslovanski zvezni parlament zakon o pomilostitvi vseh političnih zapornikov. Kmalu zatem je bil prijat študent Paraga, zavzet katoličan, ki je zbiral podpise za to prošnjo in jo tudi sam podpisal. Njega je imel nadškof v mislih, ko je v božični pridigi vprašal, ali je po ječah v skladu z zakoni, če vržejo npr. koga pozimi v nezakurjeno betonsko celico. Paraga so maja 1981 postavili pred sodišče. Pri glavni razpravi je preklical priznanje, ki ga je bil dal v preiskovalnem zaporu, in rekel, da ga je od njega tajna policija izsilila z mučenjem. Sodišče se za to ni zmenilo in Paraga obsodilo na tri leta ječe.

(Dalje prihodnjič)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Tuesdays and Fridays except first two weeks in
July and one week after Christmas

NAROCNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$15.00 na leto; Kanada in dežele izven

Združenih držav: \$20.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$15.00 per year — Canada and Foreign \$20.00 yr.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address changes to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

No. 17 Tuesday, Marcr 2, 1982

Merilo osebne svobode

LEMONT, Ill. — V sklepu enega mojih zadnjih dopisov v AD sem zapisal, da je Janez Pavel II. govoril vsem, predvsem pa Poljakom, da lahko ohranjamo narodno kulturo, ako jo živimo in oplačamo. Slovenci v Ameriki so to vršili na različne načine in na raznih področjih. Nobena dva nista, da so bili v tem vodilni slovenski misijonarji. Obljubil sem, da bom o tem nekaj napisal.

Prav je, da to obljubo čimprej izpolnim. Slovenski misijonarji, ki so v prvi polovici prejšnjega stoletja prihajali v ZDA, posebno v Minnesoto, Michigan in Wisconsin, niso delovali med Slovenci. Tu in tam so koga srečali; le posamezni Slovenci so bili pod vplivom njihovega misijonskega dela. In vendar so ti misijonarji prinesli s seboj slovenske tradicije, iz katerih so črpali zase in za druge duhovno hrano in z njo oplojevali svoje misijonsko delo. Tega ne moremo razumeti, dokler ne spoznamo in ne pridemo do prepričanja, da so v duhovnem življenju, posebno v verskem delu duhovnega življenja stvari, ki morajo biti vraščene v človekovo osebo.

Naj smo res "sami ob sebi" — osebe, ki je vir naše duhovnosti v nas samih! Če ob pojmu duhovnost doživimo, da je to v nas sila, ki dejansko vpliva in vodi celotno človekovo udejstvovanje. To je tista sila, ki ustvarja v človeku svobodo. Svoboda je vrednota, ki ne visi nekje v zraku in ne le pojem, razložen v besednjaku, marveč je dejstvo, ki obstaja v človeku ali pa svobode ni. Zal ljudje v svoji površnosti navadno cenijo svobodo, ko jo izgubijo.

Motili bi se, ako bi mislili, da je mogoče svobodo popolnoma uničiti. Zunanje znake svobode, ki so zelo važni in ima vsakdo od njih pravico, da jih uresničuje posebno v razmerju do ljudi, je mogoče s silo omejiti. Ker pa ti zunanji znaki izhajajo iz osebe človeka, iz njegove zrele osebnosti, svobode ni mogoče uničiti. Kadar so zunanji znaki svobode preprečeni ali omejeni, ustvarja nasilje junake — spoznavalce svobode. Ako je nasilje tako močno, da je človek na zunaj uničen, imamo mučenika.

Sedaj doživljamo, da so politične in gospodarske sile pod močnim pritiskom dela in prizadevanja za uresničevanje človekove nedotakljivosti osebnih pravic. In doživljamo tudi, da je to prizadevanje sila, ki je ne morejo omalova-

ževati državne veselice. Zato se napetost v mednarodnem svetu spreminja v besedni boj v pojmovanju in razlaganju pomena in načina uresničevanja človekovih posebnih pravic.

Smo torej v času, ko smo prisiljeni, da tudi v svojem osebem življenju, tudi in še posebno v tihoti in samoti, spoznavamo, kaj pomenijo za nas osebne pravice in kako jih moramo ceniti in gojiti. Te so skupno s svobodo duhovna vrednota, ki jo moramo tudi sami uresničevati. Pri tem prizadevanju pa igra za slehernega izmed nas važno vlogo okolje, v katerem se razvija naše udejstvovanje. Tu bi lahko zapisal življenjske, a raje rabim besedo udejstvovanje. Kdor namreč ceni svobodo in dela za njo sam s seboj in v sebi, se dobro zaveda, da je njegovo udejstvovanje merilo svobode, v kolikor je uresničena v njegovi duhovnosti. To preprosto pomeni, koliko je njegova svoboda praktično uresničena.

Vabilo na kosilo
Misijonske Znamkarske
Akcije

CLEVELAND, O. — Zopet se oglašamo in vabimo, da se udeležite kosila Misijonske Znamkarske Akcije, ki bo v nedeljo, 14. marca. Kosilo bo na razpolago od pol dvanajste do pol druge ure v šolski dvorani pri Sv. Vidu. Za okusno kosilo je cena vstopnice za odrasle po \$5, za otroke po \$2.50. Vstopnice lahko naročite, če kličete 881-5163 ali 481-3768.

Kot vsako leto, tako bodo tudi letos stojnice za ročna dela, mačka v žaklju, rože in pecivo. Da bo vse to založeno, lepo prosimo, da pomagajte in darujete, kar lahko prispevate, ali spečete pecivo. Vse bo z dobro voljo sprejeto.

Ko opazujemo naše družabno življenje, ugotavljamo, da so različna društva, ki družijo ljudi istega okoliša. Vse več pa bi moralo biti podpora Misijonski Znamkarski Akciji, ki združuje katoličane slovenskega porekla v pomoč misijonom. Naši slovenski misijonarji niso šli iskati pustolovščin med različne narode, pač pa so čutili božji klic, se odzvali in čakajo na nas, da jim pomagamo. Odzovite se vabilu in pridite na kosilo 14. marca k Sv. Vidu.

Vaš vabi

MZA Cleveland

ničena v razmerju do ljudi. Navadno to spoznamo v napakah in slabostih do ljudi; te lahko vodijo do izbruhov, ki zmanjšujejo svobodo v človeku samem in jo težijo uničiti tudi v ljudeh, do katerih ima kake obveznosti, čeprav včasih samo obveznosti olike, ki je najnižja stopnja ljubezni. Naše delo v javnosti je posebno v težavah, ki se jim ni mogoče popolnoma izogniti, je merilo

Iz newyorške prosvete

1. Pustni torek

Februarska prosvetna ura, ki jo že nekaj let posvečamo veselju in humorju, je letos kakor nalašč padla na pustno nedeljo. Ali se še spominjate, kako smo peli? ... "Lan" sem bil špeha sit, letos pa zelja!" V tej blaženi deželi nam neke stvari morda res manjkajo, za jesti imamo pa vedno dovolj, morda celo preveč, tako da se nam res ni treba natepati samo s kislim zeljem. Pa smo ga vendar v nedeljo imeli. Babniki so pripravili odlične kranjske klobase — tako so mi povedali drugi — in zelje, ter za take tiče, kakor sem jaz, ki ne smemo jesti klobas, pa okusno telečjo obaro ... Zašel sem! O tem bi moral pisati na koncu poročila, ker smo tudi jedli šele na koncu ure. Ne zamerite! Danes, ko to pišem, je pustni torek in v nosu imam še vedno duha po kranjskih klobasah in zelju, ki jih v nedeljo nisem smel jesti. Duh pa menda ne škodi!

2. Maškarada

Teden dni pred ura smo imeli maškarado. Ker ne vem, ali bo o njej kdo pisal ali ne, bom omenil tudi njo.

Maškarada! In to pod okriljem in v korist fare! Že več let jo imamo in vsako leto je uspešnejša. Pred 50 leti bi bilo kaj takega nemogoče! Danes je in je prav tako! Ne vem, ali so kje molili za nas in naše grehe, ker smo plesali. Ako so, Bog jim povrni, čeprav dvomim, da je bil kak greh storjen. Celó jaz ne čutim, da sem grešil, ko sem občudoval dve mucki, ki sta imeli dobro postavico in lepe noge. Svoje občudovanje sem celo javno priznal.

Hoteli so me spraviti v komisijo, ki je kasneje odločila, katere maske so bile najboljše in najbolj originalne. Takrat še nisem vedel, da bo nastopil tudi papež, ker ga v sprevedu mask ni bilo. Odklonil sem mesto v komisiji, čes, da čutim, da bi ne mogel biti nepristranski, ker bi glasoval na prvo mesto obe mucki. Prvo nagrado je dobil F. Cerar — papež. Tudi jaz bi glasoval zanj in pozabil na mucke. Bil je res odličen. Maske seveda ni imel, ker je ni potreboval. Po obrazu je namreč tako podoben papežu Janezu Pavlu II., kakor jajce jajcu. V ornatu, v katerem je bil, bi mogel vsakogar potegniti za nos.

Drugo nagrado je prejel J. Krošelj — šerif, tretjo obe mucki, četrto Simon Kregar — kmet in peto L. Kolarjeva — kravja deklica. Videl sem, da so bile mucke všeč tudi kmetu, ker ju je nekolikokrat pobožal z lopato po ritki.

Od otrok je dobila prvo nagrado Inge Zupančič — gizdalinka, drugo Gromova — angelj, tretjo Sandi Bugar in peto Marko Bugar — drakula.

Poleg muck ni bilo zelo všeč mladi par, fantek in punčka, verjetno brat in sestra, stara morda 6 let, ki sta med starejšimi pari plesala valček in polko. Bila sta sri-

naše osebnosti in tudi, merilo naše osebne svobode. Ni dovolj, da se varujemo vsega, kar omejuje, zmanjšuje ali vodi do uničenja svobode; svobodo moramo gojiti in hraniti. To vršimo uspešno z ohranjanjem svojih osnovnih človeških pravic, najprej v nas samih, potem pa tudi v razmerju do drugih. O tem bomo razmišljali v samostojnih dopisih, ki sledijo.

P. Fortunat OFM

kana. Fantek se je obnašal kot pravi kavalir. Na koncu plesa je deklico poljubil na rdeča lica tako naravno, da sem se moral smejeti. Krizana gora! In to je bil včasih greh!

Spomnil sem se, kako sem kot otrok opazoval od daleč plesalce na gasilski veselici. Ko sem prišel domov, sem sezul čevlje in začel plesati bos po vrtu za hišo. Mama me je videla in vprašala, kaj me razganja. Razganjala me je mladost ... ki je že dolgo ni več ... in ki je bila tako lepa ...

3. Prosvetna ura

Po otvoritvi smo zapeli vsi od vodstvom organista pesem "Pridi Gorenjce". Polno zasadena dvorana je dobro sodelovala.

L. Bugar je recitiral Milčinskega veselo zgodbo. "Iz strahu korajža", njegova otroka Sandi in Marko sta pa zapela pesem "Prišel je ciganček". Bernard Puc je deklamiral pesem "Pust" in Tone Jenko je recitiral veselo zgodbo "Tujec", ki govori o izkustvih, ki jih je imel neki tujec v Parizu s francosko policijo.

Na koncu prvega dela sta nastopili mala Breda Vodlan, ki je z mamino pomočjo recitirala "Cur, muri, božji vollek" in Nežka Pfeifer, ki je deklamirala "Nagajivko". Bugarjeva, Zupančičeva in Pfeiferjeva so že stalne in preizkušene predvajalke. Breda je nastopila prvič. Kakor je težak prvi korak v življenju, tako je tudi prvi nastop na odru. Ko bo nastopila večkrat kakor so Bugarji in Zupančiči ter Nežka, bo tudi ona postala korajžna in samozavestna.

V odmoru smo slišali, da sta se nam zahvalila za božične pozdrave tudi škofa Jenko in Lenič.

V svoji sredi smo pozdravili dr. Vladimirja Pezdrica iz Buenos Airesa ter — uganite koga — urednika AD dr. Suštilja. Ta nas je res presenetil! Profesor Neilsen je je pripeljal in kakor vsak član prosvete, je tudi on sedel za mizo in čakal, da mu prinesejo požrtvovalni Babniki kavo.

Dragi g. urednik, v imenu newyorških prosvetarjev se vam zahvaljujem za obisk. Pridite večkrat! Postregli vam bomo z dobrimi klobasami, zeljem in okusno kavo. In en kozarček vina bomo spili na vaše zdravje.

Po odmoru so najprej nastopili Zupančiči. Andrej je recitiral pesem "Pust", nato je s sestro Inge zapel v duetu "Lan" sem ji kupil ...", nakar je njuna mama zapela solo "Dekliško tožbo".

Nato smo začeli z zbadljivkami. Te človekove razvade in napake pretiravamo in povečamo, naredijo iz muhe slova, ali imajo želo, ki včasih zadene včasih zgore. Kdor nima smisla za humor, je ušeljen, tisti, ki ga ima, se pa od srca smeji in veseli.

Nastopil je vsakoletni glavni junak februarske ure Karl Klezin in v originalnem kompletu obdelal vse farane, župnika, Kregarja in mene pa še

posebej. Hvala, Karl, vsa dvorana se ti je stoji zahvalila. Magda Vassilev je recitirala zgodbo o ljubljanskem Simonu, ki je vzela na muho našega nemirnega duha Simona Kregarja. Brooklynski Jože ga je osvetlil z vseh platí. Nakazal je njegove sposobnosti organizatorja, arhitekta in kuharja in povedal, da še vedno občuduje mlada dekleta. In kdo jih ne? Simon je bil tako vesel, da je recitatorko objel in poljubil, dvorana je pa ploskala.

Na koncu smo slišali zbadljivo na račun našega župnika. Ker imam že od mladih let posebno spoštovanje do duhovskega stanu, ne bom navajal vsebine zbadljivke.

Zaključili smo s pesmijo "Kje so tiste steeze".

Naslednja večja predstava bo farni dan, ki ga organizira naša sposobna in požrtvovalna gospa Judita Prelog. Ona je organizirala tudi maškarado.

V predpustu smo bili dvakrat res veseli. Ali nam res kdo to zameri? Pazila sta na nas župnik in celo papež ... Jutri se začenja post. V postu bomo delali pa pokoro. Vse ob svojem času!

Dr. Zdravko Kalan

Komentar za vas...

Dolgost življenja našega

je kratka.

Kaj znanecv je zasula

že lopata!

Odprta noč in dan so groba

vrata,

al' dneva ne pove nobena

prat'ka.

Naslov Prešernove poezije "Memento mori" bi se preveden iz latinščine v slovenščino glasil "Spomni se smrti". Smrti se moramo spominjati skozi vse leto in ravno zaradi smrti je prav, da se vsaj včasih v tem postnem času vprašamo in pomislimo, kako je kaj z nami v duhovnem pogledu.

V prvi postni nedelji smo v farnem oznanilu Sv. Vida lahko čitali iz prvega pisma sv. Petra: "Odlomite torej vsako hudobijo in vso zvijačnost in hinavščino in nevoščljivost in vseh opravljanje." Nemogoče mi je bilo, da se ob tem prvem Petrovem pismu ne bi vprašal, kakšni smo Slovenci v tem pogledu.

Vsekakor imamo precej napak in slabosti, toda v pravem smislu besede: hudobnost, zvijačnost, hinavščina, nevoščljivost in opravljanje morda le nismo toliko kot tisti, katerim je sv. Peter nametil pismo, da pa ne bomo takšni tudi postali, pa bo prav, da se udeležimo misijona, ki bo v tem postnem času v cerkvi sv. Vida.

V zadnji prilogi verskega tednika Družina se nam lepo opisuje, kaj pravi sv. Pavel o ljubezni in kaj pravimo mi.

PAVEL PRAVI,
DA LJUBEZEN JE

potrpežljiva,

dobrotljiva,

ni nevoščljiva,

se ne ponaša,

ni brezobzirna,

ne išče svojega,

se ne da razdražiti,

ne misli hudega,

se ne veseli krivice,

se ne napihuje.

MI PA PRAVIMO,
NAJ PAMETEN ČLOVEK

se ne pusti dolgo vleči za

nos,

vrača toliko, kolikor dobi,

privoščiti vsakomur, kar mu

po pravici pripada,

pazi na svojo čast in

skrbí za svoje dobro ime,

pazi na pravila lepega

vedenja,

pazi, da ni prikrajšan pri

Porocilo o knjižni loteriji
Slovenske Kulturne Akcije

Poročilo o tej loteriji se je malo zakasnilo. Zrebanje se je vršilo takoj po božiču, sporočilo o izidu pa je prišlo do nas šele sedaj. Argentina je namreč tako daleč od nas, tlači jo velika inflacija, zato se doli vse bolj počasi vrtili in obrača. Zato se je tudi tole poročilo malo zakasnilo. Poročilo o izidu je bilo tiskano v januaru št. 10 Glasu SKA, ki je šele zdajle prispelo. Dvesto številke je zadelo in dvesto ljudi bo dobilo lepe knjige Slovenske Kulturne Akcije. Zadetih števil nam ni treba objavljati, ker so posamezne izžrebance že obvestili o dobrih in jim bodo v kratkem zaželjene knjige poslali, če jih že niso.

Zanima nas, če to poročilo pregledujemo, koliko srečk so prodali v tej knjižni loteriji in kdo jih je kupil. Pričakovali so in upali, da bodo prodali okrog pet tisoč srečk. To bi bil sijajen uspeh. Prodali pa so jih samo 1472. Največ jih je kupila Argentina, okrog 160 posameznikov. Razveseljivo je dejstvo, da je med argentinskimi Slovenci toliko zanimanja in smisla za slovensko besedo. Oseba propagando pri prodaji srečk je k uspehu nedvomno pripomogla.

Na drugem mestu so Združene države. Tukaj so prodali 301 srečk in to 83 osebam. Precej posameznikov je kupilo po deset srečk, zato je število prodanih srečk kar precejšnji. Tudi drugod, kakor n.p. v Trstu, Italiji, Kanadi so prodali precej srečk. Vendar je število vseh prodanih srečk nizko, zlasti če pomislimo, koliko je naših ljudi v Ameriki in koliko jih je še razkropljenih po svetu. Med nami je dokaj ljudi, ki so dobre situirani.

V Glasu SKA so objavljena imena vseh teh, ki so srečke kupili, bodisi v Argentini, Združenih državah ali pa kje drugje. Nemčije, Avstralije n. pr. ni v seznamu. Morda bi bilo dobro objaviti ta seznam v Ameriški Domovini. Tako bi videli, kdo je tukaj pri nas srečke kupil, kdo jih ni. Morda je bolj prav, da ta seznam ni objavljen. Ko pregledujemo ta seznam, takoj opazimo, da v njem ni marsikaterih vidnejših ljudi, ki tukaj prebivajo. Ne vem, kaj se je zgodilo? Morda niso brali oglasov o tej loteriji v Ameriški Domovini? Morda Ameriške Domovine sploh ne berejo, ker je nimajo naročene. Morda jih slovenska literatura sploh ne zanima? Propaganda za prodajo srečk pač ni bila najboljše organizirana.

Treba bi bilo iti od človeka do človeka, zlasti k izobražencem, in jim ponuditi srečke v nakup. Treba bi bilo tudi več govoriti in razlagati o pomenu SKA za vse naše izse-

svojih pravicah,
se ne pusti imeti za norca,
si pomirja vest s preštevovanjem desetih zapovedi,
je zdrav ambiciozen in
persepektiven.

(Iz Družinske priloge)

Pogosto si pomirimo vest tako, da napakam, ki jih imamo, spremenimo ime in jih ne smatramo več za greh. Pri tem pa pozabimo v skrbi za svojo udobnost na vse tiste, ki so lačni, bolni, osamljeni. pozabimo pa tudi na zadnji Prešernov verz:

Zna biti, da kdor zdaj
vesel prepeva,
v mrtvaškem prtu nam
pred koncem dneva
molče trobental bo:
Memento mori!

M. Merela

ljence in sploh za vse slovensko, kako nam je kultura potrebna in zlasti pisana beseda. Samo dvoje ali tri članki izšli o tej reči v Ameriški Domovini in nekaj oglasov, za odziv ni bil najboljši. Zglej da se naši ljudje, najbrž tudi izobraženstvo, ne zanima več za slovensko literaturo in slovensko slovstvo. Slo-

Končno naj omenimo še samo dejstvo, da so finalni SKA sanirali in dolgeve pričali. Našli so nekaj mesecev, ki hočejo ostati anonimni, so darovali precejšnje vsote s katerimi so dolgeve poplačali. Med njimi je tudi sejni predsednik g. Lado L.ček, ki je pred leti posodil nar SKA. Ta je preostali del kar ga je še bilo, kar odplačal. Tako so sedaj spet na tleh. V bodočnosti bo SKA občasno spet izhajal najbrž vsak drugi mesec, vija Meddobje v štirih štekih na leto in zna biti kakšne knjige, kakor so izdajali v preteklosti. Zelim jim vso srečo in stalen uspeh Slovenska javnost v Združenih državah pa naj bi v bodočnosti bolj in lepše podpira to našo slovensko ustanovo, se naročila na izdaje SKA.

Odkrit je grb
Karantanije

Že celo zadnje stoletje naše zgodovinske pisarje bavi s prepisovanjem ga, kar so napisali o nas zgodovinarji in pisci, vsem nemški. Od Nemcev so prepisovali srednjeveško zgodovino tudi Angleži za njimi Amerikanci. Tako slovenski narod ostal zgodovine". Ali res?

Nekaj kritičnih pretresov zvezi s suženjskim tolmčenjem slovenske preteklosti prišlo v zadnjem času, ko pokazali popolnoma nasprotno sliko o slovenski Karantaniji in slovenskem dogajanju v stoletjih, ki so sledila. Potrebe so jokali Cankarjevi drugi pesniki in pisatelji, dozdnevno hlapčevsko slovensko usodo. In tragično je, da je njih tarnanje zaslovenske knjige, iz katerih učni mladina ter se naravnopovsem negativnega gleda na slovenstvo.

Odkriva se, da pokonjenje ni pomenilo za Karantanijo zaslužnja, kot je mačilo liberalno zgodovinske pisje še v prejšnjem stoletju pač pa njeno vključitev Evropi in s tem obstoj venstva. Narodi, ki se pokristjani, so izginili. kazal se je drugačen pogled bojev Slovencev za Turke.

Novo pa je povsem to, je Karantanija imela tudi sten grb, kakor druge evropske dline v cesarstvu. S kratkim odkrit in razčiščenjem politična in zgodovinska vsebina. Studija kmalu objavljena.

Nova slovenska podpreteklosti z imenitno simliko, z grbom, ki spada najbolj zanimive, pa tudi prve, ki so se sploh pojavile srednjeveški Evropi.

Če še niste naročnik
Ameriške Domovine
postanite še danes!

Kanadska Domovina

STANE PLESKO:

Slovenska inteligenca - kje si?

I.

Namen tegale pisanja ni škodljivo razburjanje duhov, ampak kritičen in dobronameran pogled v globino naše slovenske družine. Vsa pohvala tistim, ki na različnih družbenih področjih stopajo naprej in kažejo na bisere, ki so našemu narodu lastni. Njihova zasluga je, da smo Slovenci ostali, kar smo in da imamo, kar nam drugi še niso ukradli.

Pišem torej za tiste, predvsem za tisto slovensko inteligenco, ki je nekje na papirju, v javnem življenju pa je nikjer ni.

Gotovo vsi radi slišimo, če se o nas govori, da smo kulturni, vereni, pridni, pošteni in zaveden narod. Kulturni smo res, posebno v primerjavi z nekaterimi drugimi narodi; o globoki veri pričajo številne cerkve, saj ima skoraj vsak hrib svojo cerkev ali vsaj kapelo, še večje in lepše so po naših mestih; tudi narod garačev smo, kar so vedeli nekdanji avstrijski gosposdarji, poznejši srbski despotje pa so znali to krepost spretno obrniti v svojo korist; o slovenski poštenosti je že francoski oficir za časa Ilirije zapisal, da na Slovenskem ni umorov ne kraje, tako da ljudje svojih hiš ne zaklepajo.

Nekateri bi radi v isto višino spravili tudi slovensko narodno zavest, kar pa je zelo dvomljiva ugotovitev. Verjetno si niti ne upamo priznati, da je naša narodna zavest ali zavednost zelo šibka; točneje rečeno: v naših boljših krogih je bila vedno drugotnega pomena, zato smo kljub vsem drugim vrlinam skozi vso zgodovino sužnji močnejših, v novejši zgodovini celo podložniki manj kulturnega naroda. Od koder bi morala svetiti luč, je skozi stoletja potegnjena črta osebnih ambicij poedincev, ki so nas pogosto oropale vsega, za kar je narod prelival celo kri.

Kar zavidam Poljake, Ukrajince ali Hrvate, ki znajo biti v vprašanju svojega naroda tako eno, brez ozira na to, kaj svet o njihovi gorečnosti misli: ko gre za dobro naroda, pozabljajo na medsebojne razlike, vsak hoče vsaj delček doprinesiti k skupni stvari in vsi se združujejo v en glas pri zahtevanju skupnih koristi. Slovenci smo v tem pogledu drugačni: združujemo se, ko je že skoraj po nas, kot je to bilo v revoluciji, pa še tedaj je izobraženstvo razdeljeno stalo ob strani.

Slovenci znani po zvestobi

Vsaj do nedavnega smo bili Slovenci znani po svoji zvestobi. Navajeni smo biti hlapčevsko vdani podložniki, ki pustimo, da drugi mislijo za nas, zadovoljni smo z vsem, kar pade od gospodove mize, zelo redki pa so bili med nami tisti, ki so se zavedali, da imamo kot narod ne le dolžnosti, ampak tudi pravice. To so bili povečini pesniki in pisatelji, ki so razdajali svoja čustva, za kar pa je zvedelo le malo ljudi; kajti narod je bil preprost in v zemljo obrnjen.

Razumljivo je, da noben od tujih gospodarjev ni posebno skrbel za kulturni razvoj Slovencev, ker preproste ljudi je lažje vladati kot šolane. Slovenskim duhovnikom gre pri-

znanje, da so se slovenski jezik, naše šege in navade sploh ohranile, obenem pa je Cerkev s svojim načelom, "če te kdo udari po desnem licu, mu nastavi še levo", tudi veliko pripomogla, da smo znali le trpeti in kvečjemu tiho upati. To podedovano potrpljenje je bilo vseh tistim redkim izobražencem, katerim se je bolje godilo kot večini naroda (kmečkega ljudstva), ker so s tem stregli tudi svojim gosposdom, katerim so bili sami prav tako pokorni in vdan. Prepričani so bili, da s službo cesarju delajo tudi za svoj narod.

Tako je "pomlad narodov" leta 1848 našla Slovence nepripravljene na svoj prihod. To je bila vidna karakteristična lastnost vseh slovenskih narodov pod Avstrijo, Slovenci pa smo taki ostali prav do konca prve svetovne vojne, ker smo v svoji hlapčevski miselnosti boj za Avstrijo enačili s koristmi svojega naroda in svoje zemlje. Ko je prišel čas, nismo vedeli, kaj smo, še manj, kaj hočemo. To spet velja posebno za izobraženstvo, ki bi moralo narod voditi, kmet je bil navajen samo garati, moliti in ubogati.

Po 1. svetovni vojni

Naravnost absurdna je bila politična nezrelost med prvo svetovno vojno. Vsi drugi slovenski narodi pod Avstrijo so zahtevali odcpeitev svojih dežel od matične države. Slovenci smo v takojenovanju najmanjši deklaraciji 1917. leta zahtevali avtonomijo v trilateralizmu. Na lastno, svobodno državo, kar bi v danih razmerah kot zrel narod morali storiti, tedaj niti misliti nismo upali. Še o avtonomiji v okviru Avstrije smo zakričali menda zato, ker so svobodno zahtevali vsi drugi narodi. Nismo pa vedeli — kaj potem?

Drugi Slovani so proti koncu vojne dobili svoje države, Slovenci smo bili brez programa, zato te zahteve nismo iznesli, Srbi tudi niso računali z nami, ker smo bili predalet, ali pa preblizu Avstriji, smo se izven Avstrije, zaradi svoje lojalnosti v taboru premagancev, zato nas ni nihče maral in smo bili takorekoč po sili potisnjeni v državo SHS. Če bi imeli svoj državni program, bi z malo več narodne zavesti morali zahtevati, da postanemo na svoji zemlji svoj gospod. Ker nismo imeli ne enega ne drugega, smo zamudili to edinstveno zgodovinsko priliko, kar nas tepe še zdaj. Krivda za to pa je na tistih, ki so iz nas skozi tisočletno sužnost naredili narod nezahtevnih triptov, ki smo živeli zato, da delamo za druge.

V Jugoslaviji smo prišli z dežja pod kap, kjer nas usoda pere še zdaj, a smo se morda prav zaradi tega končno le zavedeli, da smo svojski narod, s svojim jezikom, na svoji zemlji, z nam lastnimi navadami in tradicijo, sicer pohlevno pa slavno zgodovino. Kakor smo bili po prvi vojni vsem v napoto in neko, kako po sili sprejeti v Jugoslavijo, tako so nas naši slovenski "bratje" s svojo "kulturo" prisilili, da smo se zavedeli svoje drugačnosti in svojskosti.

Ko se je rodila Jugoslavija, so Srbi hoteli Veliko Srbi-

jo in nič več. Pri tem so spregledali dejstvo, da so Hrvati prav tako hoteli Veliko Hrvatsko. Ker je bilo zemlje premalo, so se interesi križali in nastalo je srbsko-hrvatsko vprašanje, katerega je Aleksander dušil z diktaturo; ki je povzročilo strašno prelivanje krvi med drugo svetovno vojno v domovini, v begunski vladi pa stalne spore, kar je spet v veliki meri pripomoglo, da so Zavezniki začeli podpirati Tita.

Da, prav neprestani prepripi ri v begunski vladi, ki niso dopustili, da bi ta pripravila program za osvoboditev in povojno ureditev države, so krivi, da je prišlo do Tito-Subašičevega sporazuma, kar je Jugoslavijo vrglo v sovjetski blok. Zanimivo pri tem je tudi, da so se med seboj dajali Srbi in Hrvati, slovenski zastopnik je imel kvečjemu možnost poslušati, kako se kregajo. Spet nov dokaz, koliko smo Slovenci pomneli večjim jugoslovanskim narodom.

Med obema vojnama smo bili takratnim gospodarjem le molzna krava, ki je redila tiste, ki se niso posebno gnali pri delu. Ker so slovenski politiki v Beogradu bili pripravljeni bolj k smati kot zahtevati, je kot kadetke politike zapostavljanja in izkoriščanja Slovenija postala zelo rodna njiva za strankarske napetosti, katere so podžigali komunistični prekucni in iz Slovenije naredili deželo, kjer je preteklo največ krvi. Zanesljive statistike govore, da sta okupacija in rdeča revolucija terjali 10% vsega prebivalstva; to številka je za Slovenijo še višja. To je bilo mogoče tudi zato, ker je bil narod nezaveden, vedno navajen drveti za vsakim, ki je znal lepo govoriti.

Tako se je komunistična revolucija začela, ko se je narod nevarnosti zavedel, je bilo prepozno. Vzrok te narodne nesreče je (izvzvemši večino duhovnikov) spet slovenska napol inteligenca, ki je v svoji oholosti vedno mislila, da je nekaj več kot kmet ali delavec, vedno nekaj posebnega in za višje cilje postavljena. No, saj drugačna je res bila: najdlje je mislila avstrijsko, najgloblje se je priklanjala srbski čaršiji in najprej je sprejela komunizem. Vse, karkoli, samo narodu se ni znala približati. To se pravi, da je naša inteligenca za narod naredila najmanj. Seveda, ta greh se ne drži vseh; so izjeme, kot sem zapisal že na začetku.

Narodna zavest pred 2. svetovno vojno

Sele tik pred 2. svetovno vojno se je narodna zavest dvignila tudi med študenti. Verjetno je k temu precej pomagala tudi jugoslovanska, ne preveč "bratska" politika napram Slovincem. Mnoga kulturna in prosvetna društva po deželi, kot so bili Orli, Fantovski odseki, Dekliški krožki, med študirajočo mladino pa Akademsko društvo Straža, Tomčevi Mladci, KA, Križarji in druga so opravljala važno narodnostno delo. To ni bila samo psihoza bližajoče se vojne, ampak izraz resnične narodne zavesti in idejne zrelosti te mladine, ki se je upala javno postavljati nasproti levičarsko usmerjenim profesorjem in precejšnji večini študentarje, ki je vdano capljala za svojimi učitelji. Velik odstotek prvih partizanov je prišel iz dijaških vrst.

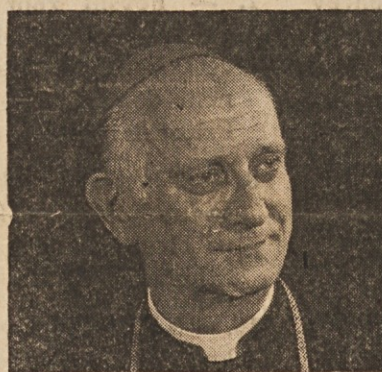
Toda začetek je bil tu in to jedro je bilo zdravo. Na žalost je ta prepoved prišel prepozno. Mnogi voditelji te mladine so pod komunističnimi likvidatorji padli sredi Ljubljane, drugi na deželi, mnogi v Vaških stražah in kot vrtni domobranci. Zakaj? Ker so bili Slovenci in katoličani... Emmer, Kikelj, Župec, prof. Ehrlich, Pavčič, Grozde, Mravljetovi, Novakova... in na stotine drugih... Že dolgo jih ni več, toda njihovi zapiski, pisma in govori še zdaj govore, da so bili pošteti in zavedni Slovenci, ki so se pripravljali na službo za narod in so hoteli Slovenijo spet približati Bogu. Morali so pasti po ukazu KP: "Pobijte inteligenco, da bo Slovenija laže in hitreje postala del sovjetske brezrazredne družbe!"

Takih fantov danes Slovenija nima več.

Kmečke mladine ni več

Tudi zavedne kmečke mladine danes ni. Kvečjemu je vdana Partiji, ker je to zvezano s koristimi in privilegiji. Kmetija ne vleče več. Vse

Nadškof dr. Alojzij Šuštar o razmerah v Sloveniji

Nadškof dr. Alojzij Šuštar

V sobotni prilogi osrednjega ljubljanskega dnevnika "Dela" z dne 20. februarja 1982, je izšel dolg in zelo zanimiv intervju, ki ga je imel ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar z novinarjem Antonom Rupnikom.

Povod za intervju naj bi bila nedavna okrožnica papeža Janeza Pavla II. o človeškem delu. Na začetku sta dr. Šuštar in novinar Rupnik res precej govorila o tem, najzanimivejši je bil tisti del pogovora, v katerem je dr. Šuštar govoril o razmerah v Sloveniji oz. odnosih med Cerkvijo in oblastjo.

Spodaj začnem z objavo tega dela pogovora. Ur. AD.

I.

(Delo): Ko gre za premagovanje še preostalih predsodkov in nezaupanja iz preteklosti, gre verjetno obema stranema — Cerkvi in samoupravni socialistični družbi — približno enaka dolžnost, da gojita strpnost in dobro voljo, da iščeta skupne rešitve in interese. Od najbolj odgovornih družbenopolitičnih delavcev v SR Sloveniji večkrat slišimo kar ostre kritike na račun postopkov, ki jih označujemo v političnem jeziku kot sektaštvo, se pravi, na račun nespoštovanja določil duha naše ustave in samoupravne socialistične skupnosti. Ali tudi vi pokarate vaše duhovne sodelavce, kadar menite, da z določenimi postopki zbuja nezaupanje in sumničnjenja pri družbenopolitičnih organih?

(Dr. Šuštar): Res si posebej prizadevam, da bi premagovali predsodke in nezaupanje. V tem vidim svojo posebno

drvi v tovarne, med stroje, kjer odbije osem ur, s tem pa potrga življenjske korenine, ki so včasih pomenile trdnost, zavest, poštenost in veselje brez računanja, in srčni mir, ki ga daje samo narava in Bog.

Če ob misli na deželo in kmeta tako rad rabim besedo preprost, s tem gotovo ne mislim kaj slabega ali manjvrednega. Nasprotno! Na to besedo bi rad pripel vse narodne svetinje, kar jih hrani naša zgodovina. Kmet je vedno in povsod opravil svojo dolžnost. Njegova je zasluga, da je naš rod skozi stoletja obstal. Ker je od zore do mraka garal, ni imel časa za neumnosti, ki so in tudi še danes trapijo mestnega škričca. Prav zato je v svoji preprosti vedel, kaj je njegovo in kaj je prav, in kadar je bila mera polna, je zrojal in udaril. Dokaz za to so kmečki upori, tabori proti Turkom in tudi domobranci, ki so se uprli največjemu sovražniku vsakega naroda — komunizmu.

Kaj ima v primeri s to zvestobo pokazati mestni gospod, ki ga izobraženec? Nič, popolnoma nič! Kvečjemu bolne sanje in iskanje sebe, kar je skozi vsa stoletja uničevalo sadove žuljev in krvi.

(Dalje prihodnjič)

dolžnost čeprav tudi vem, da ne gre vse tako hitro in ne tako lahko. Treba je imeti veliko potrpežljivosti. Včasih je razlika med teorijo in prakso: nekateri dokumenti so tako dobri, da jih je človek vesel, praksa pa je drugačna. Je pa tudi obratno. V programu zveze komunistov so na primer še vedno izrazi, kot da je vera zabloda ipd. Imeti bi morali razumevanje tudi za to, da se vseh predsodkov in nezaupanja ne morejo tako hitro otresti zlasti tisti, ki so vse hudo doživeli, bodisi na strani Cerkve ali pa na strani Osvobodilne fronte. Mladi pa nam večkrat pripovedujejo, da teh stvari ne doživljajo tako kot starejši.

— Je upati, da se bodo z mladimi rodovi presegla tudi bremena preteklosti?

O tem sem trdno prepričan, to vidimo tudi na ekumenskem kot na narodnostnem ali ideološkem področju.

Nova generacija išče najprej to, kar nas združuje in ima veliko razumevanja za vsakega, ga sprejema in se hoče z njim povezati. Seveda pa bodo na obeh straneh še zmeraj tudi radikalni elementi, ki poudarjajo razlike zaradi lastne identitete. Vendar menim, da izražanje lastne identitete ne izključuje medsebojnega razumevanja.

— Ko že omenjate "radikalce": ali dopuščate, da so radikalci tudi na vaši strani, ali zaznavate njihovo navzočnost tudi v Cerkvi?

Seveda jo. Radikalec je na primer človek, ki radikalno živi svoje krščanstvo. To pa v naši družbi večkrat označujemo kot klerikalizem. Ne bi rekel, da je vse, kar se hitro etiketira kot sektaštvo ali kot klerikalizem, v mirni presoji res mogoče tudi tako označiti. Morda bi bilo včasih pametno, da bi presodili, kaj je to.

— In torej tudi karate vaše duhovne sodelavce, kadar menite, da z določenimi postopki zbuja nezaupanje?

Prizadevam si, da ne bi zaradi netolerantnosti ali ozkosti prišlo do zaostrovanja. Če pa doživljam stvari, ki so za-

me nesprejemljive, pravim duhovnikom in vernikom: dajmo, razjasnimo jih, povejte natančno, napišite, da bom skušal posredovati, da bi stvar v mirnem pogovoru rešili...

— ... jih tudi karate?

Tudi, če je potrebno in jih opozorim. Do težav prihaja zlasti tam, kjer duhovniki namerjajo na nerazumevanje ali nasprotovanje. Marsikdo mi pravi: vi živite v drugem razmerju, jaz živim v konkretnem, zato moram sam presoditi. Meni pa gre za to, da se tudi v konkretnih primerih stvari ne zaostrojujejo, temveč jih v pogovorih skušamo reševati ob upoštevanju pravic in dolžnosti, ki jih imamo verni in neverni.

— Kakšna bi torej bila vaša celovita ocena o stanju odnosov med Cerkvijo in samoupravno socialistično družbo pri nas?

Dovolite najprej besedo o Cerkvi in družbi. Cerkev živi v naši socialistični samoupravni družbi. Zelo podpiram misel, da imamo vsi enake dolžnosti. Teh dolžnosti se mi zavedam, čeprav je morda utemeljitev teh dolžnosti nekoliko različna. Mi jih utemeljujemo predvsem z evangelijem. Mislim, da je obojestranska pripravljenost, da bi bili odnosi čim boljše. Ze na novoletnem sprejemu sem pa rekel: ne gre samo za dobro voljo, marveč tudi za konkretne dokaze. Pripravljen sem se zavzemati za to na strani vernih. Isto pa pričakujem od družbenih predstavnikov.

Radi govorimo o odprtih vprašanjih. Taka so šole, bolnišnice, karitativna dejavnost, graditve cerkva in polna enakopravnost vseh. Reševali smo že nekaj takšnih vprašanj z obojestransko dobro voljo. Sem za to, da se čim bolj odkrito pogovarjamo o naših skupnih interesih, o človeku, kulturi, skrbi za okolje itd. Potrebne so skupne rešitve, da bi preživeli težke čase, ki niso le naša posebnost.

— Tožite torej nad razlikami med teorijo in prakso?

Včasih so nekatere izjave tako lepe, ko pa jih preverjamo v praksi, pravijo, da so za neskladja odgovorni krajevni dejavniki. Tu bi se rad zavezal, da bi se zavračanje sektaštva pokazalo čimbolj tudi v konkretnih primerih. Včasih imam vtis, da za nekatere stvari ni nihče odgovoren.

— Za kakšen način razširjanja ste bolj, za več "diplomatskega" ali več "javnega"?

Kako naj se bičajo napake, tudi na vaši strani? Sem za operativen in učinkovit način; najprej za dogovarjanje med neposredno odgovornimi in prizadetimi — ne za javnost. Po drugi strani pa moramo včasih o težavah tudi javno govoriti, da ne bi javnost imela vtisa, kakor da sploh ni nobenih problemov. Računati moramo tudi s svetovnimi sredstvi družbenega obveščanja, ki govorijo o Jugoslaviji kot o socialistični državi, v kateri ima Cerkev določene pravice, nekaterih pa ne.

— Na nedavnem novoletnem sprejemu za predstavniške verskih skupnosti ste omenili, da domači in tuji tisk in druga sredstva javnega obveščanja pozorno spremljajo odnose med Cerkvijo in našo samoupravno socialistično družbo. Gotovo vam je znano, da v zahodnem tisku večkrat rudi poudarjajo, da ti odnosi v Sloveniji bolje urejeni kot v nekaterih drugih delih Jugoslavije. Ali delite takšno mišljenje? Kje so po vašem mnenju razlogi za to?

Rekel bi, da temeljni problemi za Cerkev v Jugoslaviji niso bistveno različni, čeprav

v tujem tisku večkrat poudarjajo razlike med posameznimi podeli v Jugoslaviji. Za leto 1981 pa sem res imel vtis, da se je pokazala precejšnja razlika med Hrvaško in Slovenijo. Na Hrvaškem so se pojavile stvari, ki jih pri nas ni bilo: napadi na nekatere cerkvene predstavnike po televiziji, radiu in v časopisih. Zaradi tega se je v Cerkvi pojavila nujna potreba obrambe.

(Dalje prihodnjič)

Zdravje je največje bogastvo

Washington, D.C. — Ameriške bolnišnice so v letu 1981 zaračunale za posteljo v "intensive-care" sobi dnevno po \$356, kar znaša 18% več kot v prejšnjem letu.

V mnogih mestih pa je stalo še veliko več, kot je zgoraj navedeno povprečje. Najvišje je bilo v Los Angelesu, kjer so računali za posteljo v "intensive-care" sobi dnevno po \$687, najnižje pa je bilo \$91 v Clevelandu, Miss.

Ta statistični pregled je bil objavljen v "Equitable Life Assurance Society of U.S.". Podatki so povzeti po poročilih iz 2.658 ameriških bolnišnic. Predstavniki te organizacije je navedel nekaj glavnih vzrokov za takšna izredna povišanja:

Pomanjkanje izkušenih bolniških strošnic.

Znatno povišanje števila bolnikov v starosti nad 65 let. Stroški zdravljenja za stare ljudi so skoraj dvakrat višji zaradi njih onemoglosti in ker stari ljudje običajno ostanejo dalj časa v bolnišnici.

Splošna inflacija.

Postelje v "intensive-care" sobi v bolnišnicah najdražje, ker so bolniki v teh sobah pod stalnim nadzorom zdravnikov in bolniških strošnic. Tem bolnikom je treba nuditi tudi več kompliciranih tehničnih zdravstvenih aparatov.

Povprečna cena za privatno sobo v bolnišnicah je v letu 1981 znašala \$152.50, soba z dvema posteljama (semi-private) pa \$151. Toda to je povprečje, kajti bolnišnice v večjih mestih zaračunajo znatno več. V zgoraj navedenih cenah pa niso vključeni stroški za zdravniške obiske, operacije in zdravniške preiskave itd.

Dokler smo zdravi, čestokrat godrnjamo, da zastoj plačujemo naše zavarovalnice. Če pa nas bolezen požene v bolnišnico in celo na operacijo, pa bi nam v nekaj tednih stroški pobrali vse prihranke ali celo dom.

Seveda bo tudi pri teh sicer dobrih programih treba zelo paziti na izkoriščevalce in ako so bolne osebe bolj zadovoljne z oskrbo na domu kakor bi bile v javnem okrevališču.

Za pravični mir

New York, N.Y. — Kardinal Terence Cook, New York, ki je kot ameriški vojaški vikar odgovoren za dušno pastirstvo vseh katolčanov v ameriški armadi in njih družin, je napovedal načrt za ustanovitev "House of Prayer" in "Study for Peace in 1982" v okviru ameriškega vojaškega vikariata. Kardinal Cook je rekel, da bo ta center odprt kmalu po novem letu. Delovanje v njem bo posvečeno molitvam in medverskim študijam v skupnem prizadevanju za dosego pravičnega miru.

Poravnajte naročnino pravočasno!

Ideologija in utopija

Generalka za uničenje Slovencev?

II.

Značilno je, da je bilo vsem tem ideologijam skupno to, da so bile zavzete za prikazovanje slovenskega ljudstva kot večno suženjskega. S tem sta hoteli nemško-nacionalna ter iredentistična ideologija vcepiti v slovensko zavest občutek sramu in manjvrednosti, kar naj bi imelo za posledico, da bi se slovenski ljudje ponemčevali oz. poitalijančevali. In v resnici je ta namen v veliki meri dosegel svoj cilj.

Panslovanstvo pa se je prikazovalo v vlogi rešitelja iz omenjenega "suženjstva". In ta dokončna rešitev naj bi pomenila prav tako poslovanje nje oz. v državi SHS po prvi vojni pogoslovanjenju, posrbljenju ter s tem dokončno varnost pred germanstvom in iredento, ko Slovenci ne bi bili več tako majhen narod (in seveda ne več Slovenci, kar pa se je zamolčevalo).

Slovenci smo nekako uspeli izvoziti preko teh ideologij in stopiti v 20. stoletje, nismo pa se rešili ideoloških usodlin, ki so jih ta gibanja zapustila v mišljenju naših izobražencev in oblikovalcev narodne misli. Saj je bil npr. celo Cankar vse življenje nesrečen zaradi slovenskega večnega hlapčevstva. Njegova proletarska zavest je to sprejemala kot neke vrste karizmo. In poleg njega cela vrsta književnikov, pesnikov, ki je v tem dozdevnem suženjstvu videla posebno vrednoto, bila zaradi tega nesrečna. Iz teh nesrečnosti občutij pa so potem kovali doživete stihe in se navdihovali za umetniška dela oz. se čutili kot rešitelji nesrečnega ljudstva. Še danes si zato naši pisatelji in pesniki ne dajo vzeti prepričanja o slovenskem suženjstvu, podložništvu in hlapčevstvu.

"Self-fulfilling Prophecy"

In kot posledica tega, da ga nenehno opevajo, ponavljajo in širijo, je v resnici to, da se slovenski ljudje obnašajo suženjsko, hlapčevsko. V sociologiji imenujejo tak pojav "Self-Fulfilling Prophecy".

Razkrinkati ga pa gotovo ni preprosto. Zakaj v prejšnjem stoletju so ga oblikovali že na avstrijskih univerzah, katere je zajel nemški nacionalizem t.j. liberalni ter judovski profesorji. Od njih so se učili naši pisci in pisatelji in nikoli podvomili v univerzitetne resnice. In ker jih je tudi panslavizem, ki je tedaj pomenil "rešitev", prepričeval o istem, se to vprašanje vse do danes ni razčistilo.

Posledice tega so hude. Slovensko izobraženstvo se je v vedno večji meri navdihovalo iz tujih vzorov. Pomislimo le na divjanje slovenskih liberalcev, ki so se v svojih orgijah povsem zgledovali po čeških in po nemških. Pomimo na fantaste ilirizma in panslavizma, kot sta bila Vraz ali Matija Majar Ziljski. Pomislimo na zaverovanost slovenskih klerikalcev v Rim, ki pa je bila med vsemi ideologijami se najbolj nedolžna. Pomislimo na zaverovanost slovenskih komunistov v Stalina, pa na Kocbekovo socialno krščanstvo, ki se je navdihovalo po francoskih in nemških zgledih in se končno pridružilo staliništvu. Pomislimo na današnje "pokoncilsko" krščanstvo v Sloveniji, ki se je že skoraj povsem odtujilo slovenskim vrednotam, kot so bile tra-

dicionalne pobožnosti, cerkveno petje, procesije — do tiste najbolj preproste, kot je procesija za dež; tiste preproste prošnje k Bogu "Daj nam danes naš vsakdanji kruh..." Namesto tega se ponuja holandsko krščanstvo, "doživljaja" v Taizeju, južnoameriška osvobodilna teologija ipd. Marijanska pobožnost da je zastarela. — Ker pač v tujini pravijo tako. Slovenci pa da moramo biti "odprti" svetu, odprti za "napredne" ideje.

Fantastične predstave o popolni družbi, tudi krščanski, imenujemo utopija. Toda za njimi se skrivajo drugi nameni. Tisti, ki zastopajo te utopije, hočejo pač prevladati v javnem življenju in si prisvojiti vodilna mesta. Že v starem Bizancu je divjal boj zoper svete podobe, ki je bil v resnici le zakrinkan boj za prevlado določene interesne skupine. In ta boj zoper podobe se ponavlja že stoletja.

Tudi trditve o suženjskem slovenstvu imajo svoje zakulisne cilje, kot smo že prej razložili. Rešitev slovenstva v SHS po prvi vojni je bila le rešitev pred najhujšim, ne pa resnična rešitev. Prav tedaj se je bilo namreč skovalo takšno odurno zgodovinsko, takšne teze o slovenskem suženjstvu, ki jih še nemško zgodovinarji ne zmorejo. Iznesel jih je ljubljanski zgodovinar Ljudomil Hauptman in so se v bistvu obdržale do danes, ker prijaajo tudi proletarskemu in komunističnemu nazoru o večnem suženjstvu.

Ozadje se nam razjasni, če upoštevamo, da je bil kralj Aleksander član lože, kot se širi prepričanje in prav tako tudi vodilni slovenski zgodovinar Milko Kos. Lahko tudi mnoge druge slovenske osebnosti na ključnih mestih. Prostožidarstvo pa je bilo poleg nemškega nacionalizma, iredentizma in judovstva eno glavnih sovražnih gibanj nasproti slovenstvu.

Resnica o "suženjstvu" Slovencev

Kaj je resnica glede tega "suženjstva"?

V Karantaniji so Franki po pridružitvi uporu Ljudevita Posavskega (820) res zamenjali domačega kneza, a ne vodilne plasti plemstva. To je ostajalo slovensko in tako tudi čutilo, poudarjalo svoje stare politične pravice, vodilo ustoličevanja in zaprisege v slovenskem jeziku (nazadnje 1728) se sklicevalo na slovenstvo Koroške (Christalnica, še proti koncu 16. stoletja). In prišli so se vključili med deželne stanovce, ki so bili nosilci deželne oblasti, nekakšen srednjeveški parlament. Zakaj so Dalmatinovo Biblijo založili prav deželni stanovci t.j. plemstvo, če naj bi bili "Nemci" (1584)?

Nikakih dokazov ni, nadalje, da bi bili vojvode kot Eppensteini ali Spannheimi pa grofje Lurnski, kasneje Goriški imenovani ter mnogi drugi sploh kdaj prišli v Karantanijo od zunaj. Kljub temu jih vztrajno označujejo za "nemško" plemstvo.

In da je plemstvo govorilo slovensko, dokazujejo med drugim tudi pisma grofice Marenzi v Trstu svoji materi (1686-90), pa vzklik koroškega plemstva Ulriku Liechtensteinu "Buge waz primi Gralva Venus!" (1227). Pa toliki dokazi slovenske zavesti plemstva. Med temi tudi zmagovnanjskih čet nad Turki pri Sisku (1593) pod vodstvom Andreja Turjaškega. Vse to se seve zamolčuje, sa-

mo da je ugodeno ideologijam.

Kaj je na tem, da je slovenski jezik "majhen"?

Slovenski jezik priča s svojo dvojino, da ima neposredno korenino v indoevropski pradžavini. Da je torej ne le med slovanskimi, temveč tudi med indoevropsko jezikovno skupino najbolj izviran. Slovenska kmečka kultura je prakultura, stara tisočletja. Če smo Slovenci ostali to, kar smo, in se nismo pomešali v nove narode, v katerih bi bili lahko številnejši narod, a ne več Slovenci, je v resnici še veliko silnejše, kot pa biti pripadnik kakega večmilijonskega naroda. Koliko narodov na svetu se lahko ponašajo s predzgodovinsko korenino. — In vse te stvari nam zamolčujejo! S kakšnim namenom? Edino s tem, da se čutimo manjvredne in se čimprej stopimo s sosedi. In to v

taki meri, da so celo naši lastni izobraženci prepričani, da s slovenstvom "ne smemo pretiravati".

Slovenci v svetu imajo zato veliko poslanstvo. Ne smejo se ozirati na sedanje razmere v Sloveniji in čakati, kaj bo rekla univerza v Ljubljani, ki je že od prejšnjega stoletja pod nadzorom ideologij. Kritično morajo preveriti vse nagradene izkrivljene predstave o slovenstvu, katerih resnični namen ni odkrivanje prave slovenske podobe, temveč vcepljanje negotovosti med slovenske ljudi, zato da bi se potujčevali. Predstaviti slovenskim ljudem v svetu in doma podobo pravega slovenstva, ki ga slovenski ljudje v resnici prav dobro slutijo, a jih ves ideološki propagandni stroj prepričuje o nasprotnem. Mar naj si še naprej sami pripravljamo svoj pogreb? I.š.

KOLEDAR
društvenih prireditev

MAREC

13. — Slovensko-ameriški Primorski klub priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Igral bo Alpski sekstet.

13. — Klub slov. upokojencev na Waterloo Rd. priredi vsakoletno pomladansko večerjo in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Serviranje večerje od 5.30 do 8. zvečer, za ples igra Markie-Zagger orkester.

14. — Misijonska Znamkarska Akcija (MZA-CMA) priredi kosilo v šolski dvorani pri Sv. Vidu. Kosilo se bo serviralo od 11.30 dop. do 1.30 pop.

20. — Pevski zbor Jadran priredi svoj pomladanski koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Začetek ob 7. zv. Za ples igra Ray Polantz orkester.

21. — Društvo Najsvetejšega Imena pri Sv. Vidu priredi vsakoletni zajtrk s klobasami in ometami (pancakes and sausages) v farni dvorani sv. Vida, od 8. zjutraj do 1. popoldne.

27. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi večerjo in koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

27. — Pevski zbor Zarja priredi pomladanski koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

28. — Dramatsko društvo Liliya uprizori veseloigro v štirih dejanjih "Stric v Toplicah" v Slovenskem domu na Holmes Ave. Začetek ob 3.30 popoldne.

APRIL

3. — "Fantje na vasi" iz Toronta prireditelj koncert ob 7. zvečer v dvorani župnije Brezmadežne na Brown's Line v Torontu.

17. — Tabor DSPB Cleveland priredi pomladni "Družabni večer" v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

18. — Pevsko društvo "Slovan" poda koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Začetek ob 4. popoldne.

24. — Pevski zbor Planina priredi pomladanski koncert ob 7. zvečer v Slovenskem domu na 5050 Stanley Ave. na Maple Hts. Po koncertu ples.

MAJ

1. — Pevski zbor Korotan priredi svoj vsakoletni koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Pričetek ob 7.30 zvečer.

8. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi Materinsko proslavo v farni dvorani. Pričetek ob 7. uri zvečer.

16. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. — priredi Materinski dan v parku.

22. — Mladi harmonikarji prirede svoj pomladanski koncert v šolski dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 7.30 zvečer. Po koncertu domača zabava.

30. — Društvo SPB Cleveland obhaja Slovenski spominski dan za žrtve vojne in revolucije s sv. mašo pri Lurški votlini na Providence Heights, Chardon Rd.

31. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Spominski dan v parku.

JUNIJ

5. — Dr. Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ obhaja 60-letnico obstoja. Počasne bodo 50-letni člani.

6. — Otvoritev Slovenske pristave s piknikom.

20. — Tabor DSPB Cleveland poda spominsko proslavo pri spominski kapelici Orlovega vrha Slovenske pristave, za pobite Slovenske domobrance, četnike in civilno prebivalstvo.

20. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi svoj prvi piknik v parku.

JULIJ

3. in 4. — V Lemontu, Ill. bo

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

DECEMBER

19. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi Božični koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Zdravstveno
zavarovanje na
potovanju

Mnogo ljudi se v tem času pripravljajo na potovanje v tuje države, da tam preživijo svoje počitnice. Predno se odpravite na pot, skrbno preglejte, koliko kritja vam nudi vaše bolniško zavarovanje, če vas kaj prizadene v tujini.

Nekatere privatne zavarovalnice krijejo stroške zdravljenja tudi v tujih državah, prav tako kot če bi boleli v Ameriki. Toda glejte, da dobite za vsak zdravniški račun potrdilo. Ko se vrnete v ZDA, predložite zdravniške račune svoji zavarovalni agenciji; ako ste zavarovani pri podjetju, predložite račune uradu podjetja. Brez potrdil ne boste prejeli povračila stroškov za zdravljenje.

Vsekakor pa preglejte svoje police bolniškega zavarovanja, če imate kritje tudi za slučaj, če vas prizadene nesreča ali bolezen na potovanju v tujini.

Deset nasvetov

Če želite z drugimi ljudmi dobro shajati je pametno, da upoštevate sledečih deset nasvetov:

- 1) Pazite na svoj jezik! Povejte manj, kakor mislite.
- 2) Ne dajajte preveč obljub. Kar obljubite, izpolnite!
- 3) Nikoli ne zamudite priložnosti izreči prijazno besedo svojemu bližnjemu!
- 4) Zanimajte se, kako živijo drugi, kako so zadovoljni v službi, zdravje v njih družini itd.
- 5) Bodite veselo razpoloženi, ne vrtajte po majhnih problemih in razočaranjih.
- 6) Bodite dostopni do mišljenja drugih. Razpravljajte, toda ne prepirajte se! Bodite strpni, kadar se ne strinjate!
- 7) Izogibajte se obrekovanju, ki škoduje in razdvaja!
- 8) Ne razburjajte se, če kdo o vas slabo govori. Živite tako, da jim ljudje ne bodo verjeli!
- 10) Ne pričakujte za vsako delo priznanja in pohvale. Ravnajte po najboljši vesti in bodite potrpežljivi. Z nevisljivostjo boste pridobili prijateljstvo ljudi.

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED PRESCRIPTIONS.

Let Your Life Insurance
Work for You

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. Scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slovenian Fraternal Associations in Ohio. For further information, just complete and mail the coupon below.

American Mutual Life Assoc.
6401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is

Name

Address

City State Zip

MALI OGLASI

For Rent

Efficiencies and 1 bedroom apts, including heat. Lake Shore bus line. Euclid beach area. References and security deposits. No children. No pets. Call 481-6883 or 531-2882 after 10 p.m.

(15-19)

For Sale

Big dresser, dresser with mirror, picture, mirror and small table. E. 60 St.

Call 391-9344

(15-19)

Will Buy

Antique furniture, coins, gold, silver, anything old including old coin operating machines.

Call 641-7738

(15-22)

ROJAKI POZOR!

Izvršujem vsa dela na hiši, znotraj in zunaj. Kuhinje, porči, stopnice. Betoniram privatne ceste (driveways). Brezplačen predračun. Kličite 944-1470 ali 486-5545.

(x)

FOR SALE

2 Fam., modern, income \$425 per mo. Owner retiring, low 30's. Principals only.

942-7699 or 391-8684

(13-16)

HOUSE FOR SALE

Immaculate 6 rooms up and 6 down. Near former Euclid Beach area. Call Rich at (business) 486-6727 or 486-1483.

(14-17)

V NAJEM

Odda se 5 sob, spodaj, na Norwood Rd.

Tel. 881-9859

(14-17)

HOUSE FOR RENT

Arcade Ave., up.

Call 521-6496

(14-17)

FOR SALE

7 room bungalow at 1080 E. 71 St., aluminum sided, full basement. Immediate occupancy. Double brick garage.

Call 631-8151 days only.

(16-19)

FOR SALE

3 Family home with Tavern. Liquor. St. Vitus area. Illness forces sale. Call 621-3774 days or 944-7659 eves.

(16-17)

V NAJEM

3 sobno stanovanje na St. Clair se odda starejši osebi. Kličite 881-4787

(17-18)

Želim kupiti stroj za rezanje mesa (electric meatgrinder), ako kdo ima, naj pokliče 431-4576

(17-18)